

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง

- ด้าน ☐ ๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาการอนุมัติ อนุญาต ฯลฯ
☐ ๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
☒ ๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้งบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร

ภาครัฐ

กระบวนการ/งาน การลงทะเบียนทรัพย์สิน (ครุภัณฑ์) หรือลงทะเบียนทรัพย์สิน
การเบิกจ่ายงบประมาณ

สำนัก/กอง/ฝ่าย กองคลัง
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง

ผู้รับผิดชอบ นางจันทร์ลา จันทร์ส่ง โทร ๐๕๕ - ๐๐๙๘๑๙
นางสาวศรินทร์ทิพย์ สีหะวงษ์ โทร ๐๕๕ - ๐๐๙๘๑๙

ตารางที่ ๑ : ระบุความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
๑	การลงทะเบียนทรัพย์สิน (ครุภัณฑ์) หรือ ลงบัญชีทรัพย์สิน		
	๑) การจัดซื้อจัดจ้าง/ลงนามสัญญาบุคลากร มี ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบยังมากนัก รวมไปถึง การแยกประเภททรัพย์สิน ที่เจ้าหน้าที่ยังเข้าใจ คลาดเคลื่อน	✓	
	๒) การตรวจรับงาน/การเบิกจ่ายเงิน/การ ลงทะเบียนทรัพย์สิน (ครุภัณฑ์) หรือลงบัญชี ทรัพย์สิน ความผิดพลาดจากการแยกประเภทครุภัณฑ์ทำให้ เกิดข้อผิดพลาดในการตรวจสอบการลงทะเบียน ครุภัณฑ์	✓	
๒	กระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณ		
	เบิกจ่ายโดยระเบียบที่มีการเปลี่ยนแปลง เจ้าหน้าที่ยังศึกษาการเบิกจ่ายไม่เพียงพอ	✓	
	เบิกจ่ายโดยกรอกตัวในระบบเลขผิดพลาด		✓

จากคำอธิบาย : รายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น
(อธิบาย ให้ละเอียด ชัดเจนมากที่สุด)

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง
Known Factor
- ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิด หรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามี
โอกาสเกิด ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor

ตารางที่ ๒ : แสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การลงทะเบียนทรัพย์สิน (ครุภัณฑ์) หรือลงบัญชีทรัพย์สิน				
	๑) การจัดซื้อจัดจ้าง/ลงนามสัญญาบุคลากร มีความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบยังมากนัก รวมไปถึงการแยกประเภททรัพย์สิน ที่เจ้าหน้าที่ยังเข้าใจคลาดเคลื่อน		✓		
	๒) การตรวจรับงาน/การเบิกจ่ายเงิน/การลงทะเบียนทรัพย์สิน (ครุภัณฑ์) หรือลงบัญชีทรัพย์สิน ความผิดพลาดจากการแยกประเภทครุภัณฑ์ทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการตรวจสอบการลงทะเบียนครุภัณฑ์		✓		
๒	กระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณ				
	เบิกจ่ายโดยระเบียบที่มีการเปลี่ยนแปลง เจ้าหน้าที่ยังศึกษาการเบิกจ่ายไม่เพียงพอ			✓	
	เบิกจ่ายโดยกรอกตัวในระบบเลขผิดพลาด			✓	

คำอธิบาย : ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์แสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต แยกตามรายสีไฟจราจร

- ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการงานที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน ยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรือ อย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๓ : เมทริกส์ระดับความเสี่ยง ๒ มิติ (Risk level matrix)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยง รวมจำเป็น X รุนแรง
๒	กระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณ			
	๑) เบิกจ่ายโดยระเบียบที่มีการเปลี่ยนแปลง เจ้าหน้าที่ยังศึกษาการเบิกจ่ายไม่เพียงพอ	๓	๒	๖
	๒) เบิกจ่ายโดยกรอกรัดไว้ในระบบเลข ผิดพลาด	๓	๓	๙

คำอธิบาย : ให้นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูง - สูงมากที่เป็นสีส้มและสีแดง

(จากตารางที่ ๒) มาหาค่าความเสี่ยงรวม โดยน ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังที่มีค่า ๑ - ๓

คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน

- ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ (ค่า MUST อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒)
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต (ค่า SHOULD อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น)

- ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

* หากกิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน นั้น

- เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาควิ
เคราะห์ หรือมีผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม (Financial) หรือมีผลกระทบ
ต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย (Customer/User) ค่าความรุนแรงอยู่ในระดับ ๒ หรือ ๓
- มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน (Internal Process) หรือการเรียนรู้ องค์ความรู้ (Learning

& Growth) ค่าความรุนแรงอยู่ในระดับ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๔ : การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยง	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง
กระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณ				
๑) เบิกจ่ายโดยระเบียบที่มีการเปลี่ยนแปลง เจ้าหน้าที่ยังศึกษาการเบิกจ่ายไม่เพียงพอ	พอใช้			ค่อนข้างสูง
๒) เบิกจ่ายโดยกรอกตัวในระบบเลขผิดพลาด	อ่อน			สูง

คำอธิบาย : ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จากตารางที่ ๓) มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ ๓ ระดับ ดังนี้

- **ดี** หมายถึง จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงินไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
- **พอใช้** หมายถึง จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้และเข้าใจ
- **อ่อน** หมายถึง จัดการไม่ได้หรือได้เพียงเล็กน้อย การจัดการเพิ่มเกิดรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ให้บริการ ผู้รับมอบผลงาน และยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๕ : แผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง การใช้งบประมาณและบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ที่	รูปแบบ พหุกิจกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑	การลงทะเบียนทรัพย์สิน (ครุภัณฑ์) หรือลงบัญชีทรัพย์สิน	
	๑) การจัดซื้อจัดจ้าง/ลงนามสัญญา บุคลากรบางคนขาดความรู้ความเข้าใจและความรอบคอบเกี่ยวกับ การระบุ ตรวจสอบและแยกประเภททรัพย์สิน	แผนบริหารความเสี่ยง ๑. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและกำหนดเงื่อนไขอย่างเข้มงวดในกรณีที่มีการลงทะเบียนที่มีรายการครุภัณฑ์หรือทรัพย์สินที่ต้องลงทะเบียนสินทรัพย์
	๒) การตรวจรับงาน/การเบิกจ่าย/การลงทะเบียนทรัพย์สิน ความผิดพลาดจากการแยกประเภทครุภัณฑ์ทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการตรวจสอบ การลงทะเบียนครุภัณฑ์	๒. ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้มีการตรวจสอบกระบวนการลงทะเบียนครุภัณฑ์
๒	การเบิกจ่ายงบประมาณ	
	๑) เบิกจ่ายโดยขาดความรู้ ความเข้าใจ ระเบียบการเบิกจ่าย	แผนบริหารความเสี่ยง ให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับระเบียบการเบิกจ่ายให้แก่บุคลากรอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ
	๒) เบิกจ่ายโดยกรอกตัวในระบบเลขผิดพลาด	แผนบริหารความเสี่ยง (เชิงเฝ้าระวัง) - มีมาตรการที่เป็นลายลักษณ์อักษร ชัดเจน ในการแก้ไขตัวเลขให้ถูกต้อง ทำบันทึกข้อความแจ้งหัวหน้าหน่วยงานและผู้บังคับบัญชาทราบ - เพิ่มการตรวจสอบการเบิกจ่ายที่ละเอียด รอบคอบ

คำอธิบาย : ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk – Control Matrix Assessment (ตารางที่ ๔) ที่มีค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง โดยกำหนดมาตรการป้องกันการทุจริตนั้น ๆ (หากพบว่ามีความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับต่ำหรือค่อนข้างต่ำ ให้พิจารณาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวัง หรือเลือกกระบวนการ/การดำเนินงานอื่นที่อาจเกิดหรือโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต มาประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง ได้จัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจากหน่วยงานภายในนำไปสู่การวิเคราะห์และกำหนดมาตรการ กิจกรรม หรือแนวทางป้องกันการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง

๑. ขอบเขตของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ได้แก่ ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๒. กระบวนการเพื่อทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ได้แก่

- ๒.๑ กระบวนการลงทะเบียนทรัพย์สิน (ครุภัณฑ์) หรือลงบัญชีทรัพย์สิน
- ๒.๒ กระบวนการเบิกจ่ายโดยกรอกตัวในระบบเลขผิดพลาด

๓. โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตและประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

๓.๑ บุคลากรบางคนขาดความรู้ ความเข้าใจ และความรอบคอบเกี่ยวกับระบบตรวจสอบและแยกประเภททรัพย์สินจึงทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการตรวจสอบลงทะเบียนครุภัณฑ์ในกระบวนการตรวจรับงาน การเบิกจ่ายเงิน และการลงทะเบียนสินทรัพย์

๓.๒ บุคลากรบางคนมีการนำหลักฐานการเบิกจ่ายที่ปลอมแปลงมาเป็นหลักฐานประกอบการหักล้างเงินยืมทดรอง เช่น ใบเสร็จรับเงิน บิลเงินสด ใบสำคัญรับเงิน หรือมีการเบิกจ่ายโดยขาดความรู้ความเข้าใจระเบียบเบิกจ่าย รวมไปถึงการขาดความระมัดระวังในการกรอกตัวเลขในระบบ

๔. แนวทางบริหารจัดการความเสี่ยง (ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓)

๔.๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและกำหนดเงื่อนไขอย่างเข้มงวดในกรณีที่มีการลงทะเบียนทรัพย์สิน (ครุภัณฑ์) หรือลงบัญชีทรัพย์สิน

๔.๒ ให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้มีการตรวจสอบทานกระบวนการลงทะเบียนครุภัณฑ์

๔.๓ ให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่บุคลากรอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอเกี่ยวกับระเบียบเบิกจ่าย

๔.๔ มีมาตรการ ข้อปฏิบัติในการแก้ไขข้อผิดพลาดสำหรับกรณีกรอกตัวเลขในระบบผิด รวมไปถึงการทบทวนเช็คความขอแก้ไข และรายงานให้ผู้บริหารทราบ